

ئەنفلۆنزا بالىنده ئەو پرسیارانەی زۆر دەکرێن

ئەنفلۆنزا بالىنده چیه؟

ئەنفلۆنزا بالىنده نەخوشیه کە بە هۆی ڤایرۆسی ئەنفلۆنزا بالىنده وە دروست دەبیت. چەندەھا جۆرى جیاوازى ڤایرۆسی ئەنفلۆنزا ھەبە کە بە سروشتى لە ناو بالىنده دا دەردەکەویت. مەلی کیوی لە سەرتاپای جیهاندا ڤایرۆسە کان لە گیانیاندا ھەلەگرن بەلام لەوانەیە خۆبائ پیش نەخوش نەکەون. لەگەل ئەوەشدا، ئەنفلۆنزا بالىنده بە ئاسانی لەناو بالىنده دا بڵاودەبیتەوە و دەتوانى ھەندیک بالىنده مالى - لە ناویاندا مريشك، مراوی و قەل - زۆر نەخوش بخات و تەنانەت بشیانکوژیت.

ئایا مروف توشى ئەنفلۆنزا بالىنده دەبیت؟

عادەتەن مروف توشى ئەنفلۆنزا بالىنده نایبیت، بەلام حاڵەتى توшибونى مروف بە ڤایرۆسە کانى ئەنفلۆنزا بالىنده لە 1997 ھوھ دەركەوتەوە. عادەتەن مەترسى نەخوشکە وتى مروف بە ئەنفلۆنزا بالىنده كەمە. ھەرجەنە، لە كاتى بڵاوبونەوەي ئەنفلۆنزا بالىنده لەناو پەلەوهەردا (MRIشكى مالى، مراوی، قەل) لەوانەيە مەترسى ھەبیت بۇ ئەوانەي کە لە نزىكەوە بەركەوتىيان ھەبە لەگەل بالىنده توшибونەكەندا يان ئەو شوپنەدا کە بە پاشەرۆي بالىنده توшибو پیس بويھ.

ئەم ڤایرۆسى H5N1 چیه بەردەوام گویمان لى دەبیت؟

H5N1 ئەو جۆرەي ئەنفلۆنزا بالىنده يە کە ئىستا لە ولاتانى جیهاندا دەركەوتەوە.

ئەو H5N1 ھى كە جىي سەرچە لە وىلايەتە يە كىگرتوھە كان دۆزراوەتە وە؟

نەخىر. ھەرجەنە جۆرى ترى ئەنفلۆنزا بالىنده دەركەوتەوە، ھېچ حاڵەتىكى ئەم جۆرى H5N1 دىاريئە كراوه لە وىلايەتە يە كىگرتوھە كان نە لە بالىنده و نە لە مروفقا. ھەرجەنە زاناكان چاوهبروان دەكەن دەرنجام ھەر بە ھەموو جیهاندا بڵاوبىتەوە.

نيشانەكانى ئەنفلۆنزا بالىنده چیه لە مروفدا؟

نيشانەكانى ئەنفلۆنزا بالىنده لە مروفدا لە نيشانە باوهە كانى ئەنفلۆنزاوه (تا، كۆكە، قورگ نوسان، تازارى ماسولكە) وە بۇ ئىلىتىھابى چاۋ، نەخوشىيە توندە كانى كۆئەندامى ھەناسە (وەك توندېبونى كۆئەندامى ھەناسە) لەگەل مزاعەفاتى توندى تر و مەترسىدار بۇ سەر ژيان. نيشانەكانى ئەنفلۆنزا بالىنده لەوانەيە بگۈرىت بە گۈرەي ئەو ڤایرۆسەي کە بۇھەتە هۆي نەخوشىيە كە.

چۈن چارەسەرى ئەنفلۆنزا بالىنده دەكىت لە مروفدا؟

لىكۆلينەوە كان پىشىيارى ئەوە دەكەن کە ئەو دەرمانانەي (ئەنتى ڤایرۆسانەي) كە بۇ ئەنفلۆنزا مروف قبولكراوه رۆلى ھەيە بۇرېگرتن لە ئەنفلۆنزا بالىنده لە مروفدا. ھەرجەنە، ڤایرۆسى ئەنفلۆنزا دەتوانىت بەرگىر پەيدا بکات بۇ ئەم دەرمانانە، بۇيە مەرج نىھ ئەم دەرمانانە ھەميسە كارىگەر بن.

فاسینیک هه یه بو پاراستنم له ئەنفلونزا بالندە؟

ئىستا هيچ فاسينيک نيه بو پاراستنى مروف لە قايروسى H5N1 . هەرجەنده، هەولەكانى دروستكىرنى فاسين بەردهوانم. توپشىنەوە لە سەر فاسينيک بو پاراستنى مروف لە قايروسى H5N1 لە نيسانى 2005 ھوھ دەستى پىكىردوھ. (ھەروھا توپزەرهە كان كار لەسەر فاسينيک دەكەن لە درى H9N2 ، كە جۆرىكى ترى ئەنفلونزا بالندەيە).

بەردهوانم گۈيمان لەھ دەبىت كە ئەنفلونزا بالندە دەتوانىت بىبىتھ ھۆى دەستپىكىرنى
پەتاھەك. پەتاھ ئەنفلونزا چىھ؟
بۇ ئەوهى "بلاپونەوهەكانى" ئەنفلونزا يان ئېبىدىك بگەنە حالەتى پاندەميك [ۋاتە لە ھەمان كاتدا لەئىتو ژمارەيەكى زۆرى مروف و ئازەلدا ھەبىت] ، دەبىت لە سەرتاپاي جىهاندا بلاپونەوهە، نەك تەزها لە يەك ولات يان كىشۈھەرەك.

پاندامىك كاتىك دەست پىدەكات كە سى مەرج رويدايت:

- جۆرىكى نوبى قايروسى ئەنفلونزا سەرەتەلدايت.
- توشى مروف بىبىت و بىبىتھ ھۆى نەخوشى سەخت.
- بە ئاسانى لە مروفەوە بۇ مروف بگۈزىتەوە.

قايروسى H5N1 دو مەرجەكەي سەرەتاي تىدايە، بەلام تا ئىستا بە ئاسانى لە مروفەوە بۇ مروف بلاپونەبۇتەوە. ئەگەر سېيىھەم مەرج ھەبىت قايروسەكە دەتوانىت بە سەراسەرى جىهاندا بلاپونەوهە و بىبىتھ ھۆى پاندامىكى ئەنفلونزا.

مەترسى پاندامىكى ئەنفلونزا گەورەيە. بەردهوانمى حالەتەكانى H5N1 لە بالندەدا، مەترسى بۇ سەر مروف دەمېيىتەوە. ھەر حالەتىكى ترى مروفى ھەلىك دەدات بە قايروسەكە كە خۆى بىگۈزىت. ئەم گۈرانە ماناي وايە كە قايروسەكە دەتوانىت ئاسانتر لە مروفەوە بۇ مروف بلاپونەوهە. بلاپونەوهە ئىستاي قايروسەكە بۇ پەلەوەر و بالندەي كىيى لە ناوجەي نوبىدا زياڭەرەلەكانى حالەتى مروفى فراوان دەكەت.

ھەرجەنده ناتوانىت نە كات و نە توندى پاندامىكى ئايىندە پىشىبىنى بىرىت، مەترسى ئەوهى كە پاندامىكىكى دەرددە كەۋىت زىياد بۇه.

دەتوانىم چى بىھم بۇئەوهى خۆم و خىزانەكەم بىارىزم لە ئەنفلونزا بالندە يان ھەر جۆرە ئەنفلونزايەكى ترى؟

دەتوانى چەند ھەنگاۋىكى سادە بىگىتە بەر بۇ ئەوهى ھارىكارى بىھىت لە رىڭىتن لە بلاپونەوهى ھەر جۆرە ئەنفلونزا يان نەخوشىيەكى تر. ئەم ھەنگاۋە سادانە بىگە بەر:

- خۆت دورىگەرە لەوانى تر ئەگەر خۆت نەخوش بويت.
- لەمالەوه بىمېنەوه و مەچۇ بۇ سەر كار، خوتىندىگە ئەملاو لا ئەگەر نەخوش بويت، وە منالەكانت مەنېرە بۇ دايائىغا يان خوتىندىگا ئەگەر نەخوش بوون.
- دەم و لووكت دابېۋىشە كە كۆكىت يان پېزمىت.
- زۆر دەستت بشۇ يان پاڭىزكەرەوهى بىن ئاوى دەست بەكار بەھىنە.

بۇ زانىاري زيان، پەيوەندى بکە بە فەرمانگە ئەندروستى (داكۆتاي باكور) ھوھ لە رىي ژمارە تەلەفونى 701 328 2378 .